

UNIVERZITA KARLOVA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra informačních technologií a technické výchovy

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: **Mgr. Aleš JAROŠ**

Studijní program: **N7504 Učitelství pro střední školy**

Studijní obor: **Učitelství VVP pro základní školy a střední školy -
informační a komunikační technologie (N IT)**

Název tématu práce v českém jazyce: **Využití digitálních technologií v přípravě žáků
ZŠ do školy**

Rok odevzdání: 2019

Jméno a tituly vedoucího práce: doc. RNDr. Miroslava Černochová, CSc.

Pracoviště: KITTV, PedF UK

I. Základní náležitosti listinné podoby práce:

Diplomová práce Mgr. Aleše Jaroše splňuje formální požadavky kladené na diplomovou práci. Je zpracována v rozsahu 100 normostran bez příloh. Součástí práce je abstrakt a 6 klíčových slov v českém i anglickém jazyce. Součástí diplomové práce jsou 2 přílohy. Do textu jsou zařazeny 3 obrázky, 5 tabulek a 75 grafů.

V práci je citováno 45 zdrojů uvedených v seznamu použitých materiálů, z toho 12 cizojazyčných (do tohoto počtu nejsou započítány citace slovenských autorů).

II. Obsah a odborná úroveň práce:

Diplomová práce se věnuje problematice využití digitálních technologií v přípravě žáků ZŠ do školy. Je rozdělena do 5 kapitol.

TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části (v rozsahu 29 stran) diplomant v Kapitole 2 vymezuje výzkumný problém. Cílem práce bylo zmapovat úlohu digitálních technologií v domácí přípravě žáků do školy (s. 10). V dílčích výzkumných cílech se práce zaměřuje nejen na žáky, ale i na jejich rodiče.

V Kapitole 3 se zabývá významem digitálních technologií v učení žáků 2. stupně ZŠ, v Kapitole 4 se pak věnuje hlavně možnostem využití digitálních technologií v domácí přípravě žáka.

V teoretické části autor upozorňuje na některé modely využívání digitálních technologií v domácí přípravě žáků. Věnuje pozornost charakteristice žáků 2. stupně ZŠ (především z hlediska vývojové psychologie) pro vymezení potřeb a možností využívání technologií do kontextu jejich učení.

V úvodu Kapitoly 4 věnované domácí přípravě žáka se diplomant věnuje mimo jiné informálnímu učení bez hlubšího vysvětlení, jak tato problematika souvisí s přípravou žáka do školy. Zmíněny jsou i některé zkušenosti s domácí přípravou žáků v zahraničí. V podkapitole 4.2. autor zmiňuje několik příkladů využití digitálních technologií v přípravě žáka do školy. Škoda, že těchto příkladů diplomant ve své práci neuvedl více.

VÝZKUMNÁ ČÁST

V praktické části (Kapitola 5, v rozsahu 49 stran - s. 40-89) seznamuje diplomant s přípravou a výsledky šetření mezi (N = 169) žáky 7., 8. a 9. ročníku jedné mimopražské středně velké základní školy a jejich (n = 12) rodiči. Pro šetření mezi žáky bylo využito dotazníkové metody (dotazník s 31 otázkami) a pro šetření mezi rodiči metoda řízeného rozhovoru. V dotazníkovém šetření diplomant zjišťoval (1) základní údaje o prvních zkušenostech žáků s DT, jak často s DT tráví čas, aj., (2) využívání DT v přípravě žáků do školy, (3) situaci v rodině žáka, zda rodiče kontrolují činnosti svých dětí s DT, kdo má vliv na žákovo učení s DT doma.

III. Výsledky a přínos práce

Zvolený postup řešení diplomového projektu a obsah diplomové práce koresponduje s jejím zadáním. Přínos práce spatřuji v tom, že se diplomant ve svém šetření zaměřil nejen na žáky, ale i na rodiče.

Autor svou diplomovou práci upozornil například na to, že:

- žáci se učí používat DT především sami, nebo za pomoci rodičů, sourozenců či kamarádů. Učitelé mají naprosto zanedbatelný podíl na tom, jak se učí žák používat DT (Graf 9).
- žáky učí používat DT v domácí přípravě do školy hlavně rodiče, teprve potom učitelé, případně sourozenci (Graf 28).
- příprava žáků do školy, při níž používají DT, nejčastěji trvá 0-30 minut (Graf 11), přestože žáci tráví denně 3 hodiny s digitálními zařízeními (Graf 10).
- učitelé ve většině případů nevyžadují (Graf 18), aby jejich žáci při své domácí přípravě do školy používali digitální technologie, nebo že nezadávají pokyny, jak při přípravě do školy mají žáci používat DT (Graf 19).
- existují velké rozdíly v tom, v jakých předmětech učitelé požadují, aby jejich žáci využívali při své domácí přípravě DT (Graf 21).
- žáci při své přípravě do školy používají hlavně wikipedii, e-slovníky a fotografie.
- prarodiče prakticky vůbec nebo jen minimálně podporují svá vnoučata v používání DT v jejich domácí přípravě do školy (Graf 32). Prarodiče obvykle neumějí používat DT (Graf 39), mnozí z nich se snaží omezovat svá vnoučata v tom, aby trávila čas u počítače.
- někteří rodiče omezují své děti v tom, aby vysedávaly u počítače.

IV. Zpracování

Práce s informačními zdroji

V diplomové práci jsou některé nedostatky v citování použitých zdrojů (např. jiný rok publikačního zdroje uvedený v textu, jiný v seznamu použitých zdrojů; citace autorů kolektivní publikace). Některé citace v seznamu použitých zdrojů nejsou správně abecedně zařazeny.

Formální stránka zpracování diplomové práce

Diplomová práce je uspořádána a strukturována logicky, přehledně, ze stylistického a jazykového hlediska je zpracována srozumitelně.

Sloupcové grafy ve většině případů nemají popisku svislé osy, takže není jasné, zda se jedná o zobrazení relativních hodnot (v %) nebo absolutních hodnot. Názvy některých grafů (např. Graf 21) jsou napsány velkým písmem.

Nedostatky

1. V práci se vyskytuje řada gramatických chyb. (např. interpunkce – s. 11, 12, 13, 16, 27, 33, 35, 37, 38, 56, 61, 78, 80, 82, 86, 87, 88, 89; shoda podmětu s přísudkem – s. 34, 86; skloňování – s. 43).
2. V práci je také několik typografických chyb (např. chybějící mezera před čárkou; spojka nebo předložka na konci řádku; s. 31; s. 32; zarovnání odstavce vlevo – s. 87).
3. Při porovnávání výsledků tří skupin žáků podle ročníku studia jsou zavádějící sloupcové grafy zobrazující počty respondentů jednotlivých ročníků, nikoliv jejich % zastoupení – největší zastoupení ve vzorku respondentů měli žáci 8. ročníku. Při porovnání dat žáků různých ročníků pak nejlépe „dopadá“ skupina s největším počtem respondentů. Některé závěry o porovnání výsledků mezi různými ročníky respondentů neodpovídají realitě.
4. U sloupcových grafů chybí popisky svislých os (např. zda údaje jsou v %).
5. Číselné údaje u některých sloupcových grafů jsou nečitelné (číselné hodnoty jsou umístěny přímo ve sloupcích).
6. Pro zaokrouhlování číselných údajů v textu není použit stejný algoritmus, čísla uvedená v textu se v některých případech nepatrně liší (např. s. 51, 80).
7. V textu a v grafické části není ujednoceno použití fontů písma.
8. Některé citace v textu jsou neúplné (např. s. 19), nejsou zařazeny do seznamu zdrojů (s. 35), rok uváděný u některých citací v textu nekoresponduje s rokem uvedeným u zdroje v seznamu použité literatury (např. s. 20), některé citace v abecední uspořádání položek v seznamu použitých zdrojů není v pořádku (např. s. 31).
9. V případě Tabulky 3 by bylo vhodné doplnit zdroj, z něhož byla data pro tabulku převzata.
10. V šetření mezi rodiči není jasné, jak byl vzorek rodičů vybírán.
11. Některé číselné údaje získané v šetření a zmíněné v textu si neodpovídají (např. s. 76).

V. Případné otázky pro obhajobu a náměty do diskuze:

Co byste na základě výsledků šetření na škole doporučil učitelům školy?

Co byste na základě výsledků šetření na škole doporučil rodičům školy?

VI. Celková úroveň práce:

Výsledky diplomové práce jsou původní. Autor získal poměrně zajímavý soubor dat od žáků a rodičů, která sice ve své práci popsal, ale nepokusil se je dát do užších souvislostí. V závěru, který je pojat velice obecně, chybí konkrétní doporučení pro vzdělávací praxi a další výzkum.

Oceňuji úsilí, které diplomant řešení diplomového projektu věnoval, nicméně vzhledem k výše uvedeným nedostatkům v práci nedoporučuji uznat jako práci diplomovou.

V Praze dne: 2. září 2019

.....

podpis